

Sygn. akt II AKa 289/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA – Dorota Radlińska (spr.)

Sędziowie: SA – Rafał Kaniok

SO (del.) – Sławomir Machnio

Protokolant: Aleksandra Duda

przy udziale Prokuratora Wojciecha Łuniewskiego

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2021 r. w Warszawie

sprawy:

1. K. J. (1) ur. (...) w K., s. Z. i D.

oskarżonego o czyny z art. 286§ 1 k.k. i in.

2. J. S. ur. (...) w K.

s. S. i J.

oskarżonego o czyn z art. 286§ 1 k.k. i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonych i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 11 marca 2020 r. sygn. akt XVIII K 133/15

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy ;

II. Zwalnia oskarżonych od zapłaty kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	<i>II AKa 289/20</i>
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3	

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11 marca 2020 roku, sygn. akt XVIII K 133/15.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1. 1.	1. 1				
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
	2. 1.				

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
	<p>Apelacja obrońcy w części odnoszącej się do K. J. (1) i J. S.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pkt 1, 9 apelacji - podnoszący obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. ; - pkt 2, 8 apelacji - podnoszące obrazę art. 7 k.p.k.; - pkt 3, 4, 5 apelacji- podnoszące obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. ; - pkt 6 i 7 apelacji- - podnoszące obrazę art. 193§1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k.; - pkt 10 apelacji- - podnoszący obrazę art. 170§1 pkt 2 k.p.k.; - pkt 11 i 12 apelacji- - podnoszące obrazę art. 5 k.p.k. <p>Apelacja obrońcy w części odnoszącej się tylko do K. J. (1):</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>- pkt 13 do 16, 18, 20, 22, 24 apelacji- - podnoszące obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.;</p> <p>- pkt 17, 19, 21, 23, 25, apelacji- - podnoszące obrazę art. 193 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k.;</p> <p>-- pkt 26 apelacji- - podnoszący obrazę art. 5 k.p.k. ;</p> <p>- pkt 27 apelacji- podnoszący zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych ora kary łącznej ;</p> <p>- pkt 28, 30 apelacji- - podnoszące obrazę prawa materialnego, tj. art. 46§1 k.k.;</p> <p>- pkt 29, 31 apelacji- - podnoszące obrazę art. 415 §1 k.p.k.;</p> <p>Apelacja obrońcy w części odnoszącej się tylko do J. S.:</p> <p>- pkt 32, 33 apelacji- - podnoszące obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.;</p> <p>- pkt 34 apelacji- - podnoszący obrazę art. 193 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k.;</p> <p>- pkt 35 apelacji- podnoszący zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych oraz kary łącznej ;</p> <p>- pkt 36 apelacji- - podnoszący obrazę prawa materialnego, tj. art. 46§1 k.k.;</p> <p>- pkt 37 apelacji- - podnoszące obrazę art. 415 §1 k.p.k.;</p>	
<p>Apelacja prokuratora odnosząca się do K. J. (1) i J. S.:</p> <p>- pkt 1 apelacji- podnoszący zarzut rażącej niewspółmierności</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

<p>orzeczonych wobec oskarżonych ego kar jednostkowych ora kary łącznej ;</p> <p>- pkt 2 apelacji- podnoszący zarzut nie zastosowania środka karnego z art. 41§1, §2 k.k.;</p> <p>- pkt 3 apelacji- podnoszący zarzut nie zastosowania środka karnego z art. 299§7k.k.;</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p><i>Odnosnie apelacji obrońcy w części odnoszącej się do K. J. (1) i J. S..</i></p> <p>Wskazać należy, iż obrońca złożył obszerną w formie apelację liczącą około 200 stron, w której w sposób drobiazgowy starał się przekonać przede wszystkim do słuszności jego oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i zbudowanej w oparciu o tę subiektywną i wynikającą z obrończego obowiązku ocenę- wersji stanu faktycznego. Poniżej Sąd Apelacyjny – zgodnie z dyrektywą, wskazaną powyżej- zwięźle odniesie się do zarzutów apelacyjnych.</p> <p>W punktach 1 i 9 apelacji obrońca zarzucił Sądowi I instancji obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zakresie oceny zgromadzonych w sprawie dokumentów, jak też oceny zeznań świadków, w szczególności zeznań S. T..</p> <p>Analiza zarówno rozbudowanych w apelacji zarzutów, jak też argumentacji podniesionej w uzasadnieniu tej apelacji oraz stanowiska Sądu I instancji prowadzi do wniosku, iż Sąd Okręgowy nie dopuścił się uchybień podnoszonych przez obrońcę.</p>		

Ponieważ skarżący wielokrotnie podnosi zarzut naruszenia normy z art. 7 k.p.k. to na wstępie wskazać należy, iż do uchybienia tej normie dochodzi w sytuacji, kiedy to sąd miast swobodnej, dokonuje dowolnej oceny materiału dowodowego. Dowolność tę należy oczywiście wykazać. W przedmiotowej sprawie w żadnym razie skarżący nie wykazał, aby faktycznie Sąd I instancji dopuścił się uchybienia normie z art. 7 k.p.k. Zauważyć należy, iż Sąd Okręgowy poddawał analizie, a następnie ocenie szereg zgromadzonych w sprawie dokumentów i ocena ta nie budzi najmniejszych zastrzeżeń. Nadto skarżący kwestionując ocenę zeznań świadka S. T., której dokonał Sąd I instancji zupełnie pominął fakt, iż w sprawie przesłuchanych zostało szereg osób, których zeznania w konfrontacji ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym doprowadziły do kwestionowanych przez obrońcę ustaleń faktycznych, które z kolei stanowiły podstawę skazania oskarżonych. Odnośnie zaś zeznań samej S. T., to słusznie wskazał Sąd Okręgowy, że świadek z ramienia (...) zajmowała się rozliczaniem projektów i z racji wykonywania tych czynności przez 18 lat posiadała dużą wiedzę na temat przebiegu projektów, o których mowa w przedmiotowej sprawie. Nie budzi żadnych zastrzeżeń profesjonalna ocena zeznań tego świadka przez Sąd I instancji, tj. jako logiczne, spójne i rzeczowe. Słusznie także wskazał Sąd I instancji, że zeznania tego świadka korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym w postaci dokumentacji. Co więcej co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia zeznania

te korespondowały także z wyjaśnieniami samych oskarżonych. Nie sposób zatem uznać za skarżącym, że oskarżeni faktycznie dysponowali środkami na poczet wkładu własnego i zabezpieczenia realizacji projektów, które mieli realizować. Zarzut z punktu 9 apelacji kwestionujący także ocenę materiału dowodowego przy uchybieniu normy z art. 7 k.p.k. podobnie, jak w punkcie 1 apelacji nie był zasadny. W tym miejscu apelacji skarżący podnosił, iż Sąd I instancji z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dokonał oceny zarówno dokumentacji, jak też zeznań S. T. i w konsekwencji tej wadliwej diagnozy dokonał wadliwych ustaleń, które skutkowały niezasadnym przypisaniem winy oskarżonym.

Odnosząc się do powyższej kwestii – po analizie zarówno akt, jak też argumentacji Sądu Okręgowego wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom obrońcy Sąd I instancji dokonał oceny całości materiału dowodowego z najwyższą starannością i profesjonalizmem i w żadnym razie nie dopuścił się obrazy normy z art. 7 k.p.k. Obrońca podnosił, że Sąd I instancji niezasadnie uznał, iż zaświadczenia o posiadanych lokatach bankowych, które przedkładane były przez oskarżonych – miały charakter oświadczeń nierzetelnych. Zdaniem skarżącego fakt, że umowy o ustanowienie lokat były w krótkim czasie wypowiedane nie mógł świadczyć o nierzetelności tych zaświadczeń, gdyż nie istniał wymóg utrzymywania tych środków pieniężnych na lokacie nawet przez krótki okres czasu. Fakty, które wynikały wprost z treści zgromadzonych w sprawie

dokumentów nie mogły być skutecznie zakwestionowane przez obrońcę i w tej sytuacji okoliczności odnoszące się do przedmiotowych lokat pozostawały poza sporem. W szczególności obrońca nie kwestionował ustaleń faktycznych w zakresie wypowiedzania umów lokat w bardzo krótkim okresie czasu od ich ustanowienia. Zdaniem skarżącego ustalenia te nie mogły jednak stanowić podstawy do przypisania oskarżonym przestępstw z art. 286§1 k.k. Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska obrońcy. Zauważyć bowiem należy, iż Sąd I instancji zobowiązany był dokonać całościowej oceny zachowań oskarżonych pod kątem znamion z art. 286§1 k.k. Co istotne, analizie poddać należało poszczególne zachowania oskarżonych a następnie dokonać oceny tych zachowań pod kątem zarzuconych im przestępstw. Sąd Okręgowy nie tylko nie uchybił wskazywanym przez apelującego normom, ale z obowiązku wynikającego z tych norm wywiązał się w sposób wręcz perfekcyjny. Okoliczności zakładania lokat a następnie ich wypowiedzanie w bardzo krótkim okresie czasu ocenione zostały przez Sąd I instancji zgodnie ze wskazaniami wiedzy, zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym. Słusznie uznał Sąd meriti, że oskarżeni w celu uzyskania dofinansowania przedłożyli do (...) nierzetelne dokumenty w postaci lokat bankowych na określone kwoty. Zasadne także były ustalenia Sądu Okręgowego, iż oskarżeni nie posiadali wówczas takich środków pieniężnych. W żadnym razie nie sposób było zarzucić błędu także w tej części ustaleń, z której wynikało, że na podstawie tych lokat przedstawiciele (...) mieli

podstawy przypuszczać, iż oskarżeni posiadają wystarczający kapitał na pokrycie wkładu własnego i dlatego też wypłacono im zaliczki. W rzeczywistości pomimo różnych terminów zapadalności lokat były one zrywane tego samego lub kolejnego dnia, a środki były transferowane do innego podmiotu, czyli w rzeczywistości nie stanowiły one pokrycia wkładu własnego i zasadnie uznane zostały przez Sąd I instancji jako dokumenty nierzetelne w rozumieniu art. 297 § 1 kk, ponieważ nie odpowiadały rzeczywistej sytuacji finansowej beneficjenta.

Wskazując szczegółowo fakty, których ocenę, jakiej dokonał Sąd I instancji obrońca poddawał krytyce podobnie, jak na przykładzie wskazanym powyżej zasadniczo interpretował je w odmienny sposób niż Sąd I instancji, tj. przedstawiając je w wersji korzystnej dla oskarżonych. Stanowisko obrońcy w zestawieniu z argumentacją Sądu I instancji potraktowane może być jedynie jako zupełnie nieskuteczna kontynuacja przyjętej linii obrony.

Podnosząc uchybienie normie z art. 410 k.p.k. w punktach 1 i 9 apelacji skarżący nie wykazał, aby faktycznie do uchybienia tego doszło. Wbrew bowiem jego twierdzeniom, Sąd I instancji nie pominął żadnego z istotnych dowodów, które zostały zgromadzone w sprawie. Fakt, że zostały one ocenione niezgodnie z oczekiwaniami obrońcy w żadnym razie nie świadczy o naruszeniu przez w stosunku do których konkretnie dowodów miało dojść do naruszenia tej normy. Zdaniem Sądu I instancji normy z art. 410 k.p.k.

W punktach 2 i 8 apelacji skarżący zarzucając Sądowi naruszenie

przepisu z art. 7 k.p.k. poddał krytyce ocenę kolejnych dowodów, której dokonał Sąd I instancji. W punkcie 2 apelacji skarżący podnosił błędną, tj. niezgodną z normą art. 7 k.p.k. ocenę orzeczenia NSA, której dokonał Sąd I instancji. Zdaniem skarżącego NSA ocenił kluczową kwestię z punktu widzenia odpowiedzialności karnej oskarżonych, która błędnie oceniona została przez Sąd I instancji. Wbrew twierdzeniom obrońcy Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny wskazywanego przez skarżącego orzeczenia NSA. Argumentacja przedstawiona przez Sąd I instancji w uzasadnieniu jest przekonująca i zbędnym byłoby w tym miejscu jej ponowne przytaczanie. Tym samym zarzut podniesiony przez obrońcę także w tym zakresie uznać należało za niezasadny. Ponadto wskazać należy na treść art.8§1 k.p.k. zgodnie, z którą sąd karny nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu i samodzielnie rozstrzyga zagadnienia faktyczne i prawne. W przedmiotowej sprawie zagadnienia te rozstrzygnięte zostały przez Sąd I instancji samodzielnie i profesjonalnie, stąd argumentacja obrońcy nie zasługiwała na uwzględnienie. W punkcie 8 apelacji skarżący zakwestionował ocenę wyjaśnień oskarżonych, której dokonał Sąd I instancji. Obrońca przedstawił własną ocenę tych wyjaśnień, odmienną od tej, której dokonał Sąd Okręgowy. Analizując zarówno wyjaśnienia oskarżonych, ich ocenę, której dokonał Sąd I instancji /czemu dał wyraz w uzasadnieniu/, jak też argumentację przedstawioną przez obrońcę – Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uznania zarzutu skarżącego za zasadny. Także w tym przypadku za zbędne uznać

należało przytaczanie stanowiska Sądu Okręgowego, które znalazło pełną aprobatę Sądu II instancji. Na marginesie jedynie dodać należy, iż ocena wyjaśnień, którą przedstawił obrońca oskarżonych jest oceną subiektywną, wynikającą z jego roli procesowej. Obowiązkiem Sądu było dokonanie całościowej, obiektywnej oceny materiału dowodowego w tym także wyjaśnień oskarżonych. Z obowiązku tego Sąd I instancji wywiązał się w sposób profesjonalny, stąd zarzuty obrońcy uznać należało także w tym zakresie za niezasadne.

W punktach 3, 4 i 5 apelacji obrońca podnosił obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. W tej części apelacji skarżący odnosi się do opinii sporządzonych w przedmiotowej sprawie, w szczególności do ich oceny, której dokonał Sąd I instancji. Zdaniem obrońcy Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy art. 7 k.p.k. w zakresie uznania, że opinie wskazywanych przez niego biegłych nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Dowody w postaci opinii biegłych poddane zostały profesjonalnej ocenie przez Sąd I instancji. Okoliczność ta w sposób nie budzący najmniejszych zastrzeżeń wykazana została w sporządzonym przez Sąd Okręgowy uzasadnieniu. Słusznie zatem uznał Sąd Okręgowy, że opinia prywatna biegłej K. J. (2) sporządzona została przez osobę powiązana z kancelarią adwokacką prowadzącą obronę oskarżonych i z tych powodów nie ma waloru obiektywnej i może być poczytywana jako stanowisko procesowe oskarżonych. Sąd I instancji w sposób wyczerpujący przedstawił także ocenę opinii biegłych K. J. (2) i U. P.. Także w tym zakresie stanowisko Sądu I instancji pozostaje pod ochroną

instytucji z art. 7 k.p.k. Wbrew bowiem twierdzeniom obrońcy – Sąd I instancji wykazał z jakich powodów nie uznał opinii U. P. za rzetelną, logiczną i należycie uargumentowaną. Taka ocena opinii tej biegłej skutkowałą dopuszczeniem dowodu z opinii innego biegłego. W sposób profesjonalny Sąd I instancji podszedł także do oceny tej kolejnej opinii i wskazał z jakich powodów także ta opinia nie wniosła istotnych informacji do sprawy. Stanowisko Sądu I instancji w pełni pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. a zatem zarzuty obrońcy uznać należało za chybione.

W punktach 6 i 7 apelacji obrońca podnosił obrazę art. 193§1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. Zarzuty skarżącego nie były zasadne. Sąd I instancji przedstawiając ocenę opinii biegłej E. K. wskazał, iż biorąc pod uwagę sposób realizacji projektów, nie było konieczności odtwarzania księgowości z dokumentów źródłowych, albowiem z innych dowodów wynikało, że dokumenty były „produkowane „ pod konkretne sytuacje- np. wystawienia łańcucha faktur na zakup towaru. Zasadnie także uznał Sąd Okręgowy, że w tej sytuacji nawet uporządkowanie przepływów nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy , w sytuacji gdy wyłudzenie dotacji opierało się głównie na zawyżeniu cen towarów poprzez „wstawienie” pośredników”. Takie stanowisko Sądu Okręgowego jest jak najbardziej prawidłowe, a zatem nie było powodów do powoływania kolejnej, czy też kolejnych opinii biegłych. Co więcej – nie sposób zgodzić się z twierdzeniem obrońcy jakoby Sąd Okręgowy zdyskwalifikował wszystkie opinie

biegłych. Sąd I instancji wskazał mankamenty występujące w opinii sporządzonej przez biegłą P. oraz z jakich powodów opinia prywatna sporządzona przez biegłą J. nie posiadała waloru obiektywizmu. Odnośnie opinii sporządzonej przez biegłą K. – Sąd Okręgowy nie dyskwalifikując jej wykazał z jakich powodów nie mogła ona mieć istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Reasumując jeszcze raz stwierdzić należy, iż brak było podstaw do dopuszczenia przez Sąd I instancji kolejnej opinii biegłego.

W punkcie 10 apelacji skarżący zarzucił obrazę art. 170§1 pkt 2 k.p.k., która zdaniem jego polegać miała na oddaleniu wniosku dowodowego przez Sąd I instancji. Analiza akt wskazuje, iż decyzja Sądu Okręgowego także tym razem była słuszna. Faktycznie okoliczność wskazywana przez obrońcę nie była kwestionowana przez stronę przeciwną i ustalona została na podstawie innych dowodów. W istocie skarżący z tej niekwestionowanej okoliczności wywodził dalej idące wnioski, tj. że oskarżeni realizowali projekty. Jak wynika nawet z treści postawionego zarzutu obrońca kwestionował ustalenia faktyczne, które były wynikiem oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego a co za tym idzie decyzja Sądu I instancji w zakresie oddalenia wniosku dowodowego na podstawie art. 170§1pkt 2 k.p.k. była zasadna.

Zarzuty wskazane w punktach 11 i 12 apelacji, w których obrońca podnosił obrazę art. 5 k.p.k. uznać należało za oczywiście bezzasadne. Nie sposób bowiem uznać, aby lansowana przez obrońcę teza, że stwierdzenie Sądu meriti – wydaje

się, że pytanie o sens zwrot tzw. nienależnych przelewów jest pytaniem z kategorii retorycznych – w żadnym razie nie może stanowić naruszenia art. 5 k.p.k. Podobna sytuacja dotyczy zarzutu wskazanego w punkcie 12. Także w tym przypadku skarżący przywołał rozważania Sądu I instancji, które w żadnym razie nie mogą świadczyć o naruszeniu przez Sąd meriti instytucji z art. 5 k.p.k.

Odnosnie apelacji obrońcy w części odnoszącej się tylko do K. J. (1):

W punktach od 13 do 16, 18, 20, 22, 24 apelacji obrońca podnosił obrazę art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. Także tym razem skarżący kwestionując ocenę materiału dowodowego, której dokonał Sąd I instancji - przedstawił własną ocenę tego materiału i autorskie wnioski, które jego zdaniem były prawidłowe w odróżnieniu od tych, które przedstawił Sąd Okręgowy. Zarzuty wskazane w punktach 13, 14 i 15 odnosiły się odpowiednio do czynów wskazanych w punktach 2, 3, 4 i 5 aktu oskarżenia. Ustalone stany faktyczne przez Sąd I instancji, są jak najbardziej prawidłowe. Ocena materiału dowodowego, którą kwestionuje skarżący pozostaje pod ochroną normy z art. 7 k.p.k. Sąd meriti wskazał w oparciu o które z dowodów ustalił te stany faktyczne i w sposób profesjonalny wykazał, że oskarżony wyczerpał znamiona przypisanych temu oskarżonemu przestępstw. Zbędnym byłoby ponowne przywoływanie obszernej i przekonującej argumentacji Sądu Okręgowego. Wskazać jednak należy, iż ten sam materiał dowodowy oceniony został przez skarżącego w sposób subiektywny,

tj. adekwatny do jego roli procesowej. Z tych też powodów argumentacja obrońcy nie jest przekonująca i nie może skutecznie podważyć słusznego stanowiska Sądu Okręgowego. Podobnie w punktach 18, 20, 22, 24 skarżący podnosił zarzuty dowolnej a nie swobodnej oceny materiału dowodowego w zakresie przypisanych oskarżonemu J. czynów z punktów 6, 7, 8 i 9. Skarżący także tym razem podjął polemikę z prawidłowo ustalonymi przez Sąd I instancji ustaleniami faktycznymi. Krytyce poddał ocenę materiału dowodowego, której dokonał Sąd meriti. Analiza obszernej argumentacji obrońcy w zestawieniu ze stanowiskiem Sądu Okręgowego także tym razem prowadzi do wniosku, że wyrok podobnie, jak w pozostałym zakresie wydany został wobec oskarżonego J. w oparciu o obiektywną ocenę materiału dowodowego, który zgromadzony został w sprawie. Obrońca przedstawił własną, jednakże subiektywną ocenę tego samego materiału dowodowego i wyciągnął w oparciu o tę ocenę nieprawidłowe wnioski, których nie mógł podzielić Sąd Apelacyjny. Przykładowo – nie sposób było podzielić argumentacji obrońcy w zakresie przypisanego oskarżonemu czynu z art.300§1 k.k. /pkt 7 aktu oskarżenia/. Słusznie bowiem ustalił Sąd Okręgowy, że oskarżony jako prezes (...) sprzedał na rzecz (...) Sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna 5 nieruchomości, pomimo tego, iż spółka znajdowała się w obliczu grożącej upadłości. Zasadnie także ustalił Sąd I instancji, że przeniesienie własności tych nieruchomości odbyło się w zamian za częściowe zwolnienie z długu, co w sposób oczywisty oznaczało, iż spółka nie otrzymała w zamian

żadnych środków pieniężnych. Nie sposób także zakwestionować faktu, że posunięcie to uszczupliło składniki majątkowe spółki (...), z którym mogliby zaspokoić się wierzyciele po ogłoszeniu jej upadłości. Świadomość sytuacji majątkowej spółki po stronie oskarżonego wynikała z faktu, iż po upływie 3 miesięcy złożył wniosek o upadłość. W tych okolicznościach zasadnie ustalił Sąd Okręgowy, że oskarżony J. wypełnił znamiona występkę z art. 300 § 1 kk. Każdy z ustalonych przez Sąd I instancji faktów został profesjonalnie wskazany w uzasadnieniu wraz z profesjonalną argumentacją. Wbrew zarzutów obrońcy - Sąd I instancji nie uchybił normie z art. 410 k.p.k. gdyż ocenie poddana została całość materiału dowodowego. Żaden z istotnych dowodów nie został pominięty przez Sąd Okręgowy.

W punktach 17, 19, 21 i 23 apelacji skarżący podnosił obrazę art. 193 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. a sformułowane zarzuty były jednobrzmiące i dotyczyły nie powołania przez Sąd I instancji dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia czy i kiedy, tj. od którego dnia a także z jakich przyczyn zaistniał stan grożącej niewypłacalności wobec (...) sp. z o.o. Zarzuty te, a w istocie zarzut nie był zasadny. Ustalenie to nie wymagało bowiem wiedzy specjalnej, o której mowa w art. 193 k.p.k. W tych okolicznościach uznać należy, iż zbędnym było powoływanie dowodu z opinii biegłego w tym zakresie. Sytuacja finansowa wskazanego przez obrońcę podmiotu została dokładnie zbadana i przedstawiona przez Sąd Okręgowy, a także

w sposób nie budzący żadnych zastrzeżeń oceniona.

Za niezasadny uznać należało także zarzut wskazany przez obrońcę w punkcie 25 apelacji. Przeprowadzenie wskazanego w tym punkcie dowodu było zbędne dla przedmiotowego postępowania. Obrońca nie wykazał aby zarzut jego był zasadny.

Za niezasadny i to w stopniu oczywistym uznać należało zarzut z punktu 26 apelacji, w którym obrońca podnosił obrazę art. 5 k.p.k. Stwierdzenie przytoczone przez obrońcę w żadnym razie nie wskazuje, że Sąd I instancji uchybił art. 5 k.p.k.

Wbrew zarzutowi wskazanemu przez obrońcę w punkcie 27 apelacji- Sąd I instancji nie dopuścił się uchybienia, o którym mowa w art. 438 pkt 4 k.p.k. Wskazać bowiem należy, iż do uchybienia rażącej niewspółmierności orzeczonej kary dochodzi wtedy, kiedy jest orzeczona w takiej wysokości, że jej wymiar wręcz „bije w oczy”. Do takiej sytuacji w przedmiotowej sprawie nie doszło. Co więcej Sąd I instancji profesjonalnie uzasadnił wysokość orzeczonych kar jednostkowych, jak też kary łącznej. Sąd Okręgowy miał na uwadze zarówno okoliczności obciążające, jak też łagodzące, czemu dał wyraz w pisemnych motywach wyroku. Także w tym zakresie stanowisko Sądu I instancji nie budzi żadnych wątpliwości, co więcej należało je uznać za wysoce profesjonalne.

- Zarzuty wskazane przez obrońcę w punktach 28 i 30 apelacji-
- podnoszące obrazę prawa materialnego, tj. art. 46§1 k.k. były oczywiście niezasadne. Interpretacja obrońcy, która odnosi się do

instytucja z art. 46§1 k.k. nie jest prawidłowa. Ustalenie przez Sąd I instancji kwot wyrządzonych szkód przez oskarżonego J. uprawniał Sąd do zastosowania wobec tego oskarżonego instytucji z art. 46§1 k.k. Nie sposób bowiem zgodzić się z twierdzeniem skarżącego, iż do zwrotu przedmiotowych środków zastosowanie może mieć jedynie przepis art. 207 ustawy o finansach publicznych. Zapatrywanie takie skarżącego wynikać może jedynie z jego roli procesowej w przedmiotowej sprawie. Wobec argumentacji wskazanej przez obrońcę w uzasadnieniu apelacji, w szczególności powołanie się na orzecznictwo sądów administracyjnych zasadnym będzie w tym miejscu szczególne wskazanie orzecznictwa administracyjnego w tym przedmiocie. Sąd Apelacyjny w pełni podzielił pogląd, zgodnie, z którym - „W przypadku współfinansowania projektów ze środków unijnych beneficjent zawiera umowę o dofinansowanie, w której zobowiązuje się do wypełnienia określonych warunków wynikających nie tylko z umowy, ale też z aktów prawnych lub aktów niemających mocy powszechnie obowiązującego prawa. Z jednej strony kwalifikacja umowy o dofinansowanie jako cywilnoprawnej, z drugiej zaś - treść przepisów i innych regulacji obowiązujących beneficjenta (do których stosowania zobowiązał się w umowie) powoduje, że na skutek jej zawarcia beneficjent poddaje się dwóm reżimom prawnym:

- cywilnoprawnemu - dla którego właściwa jest droga przed sądem powszechnym;

- administracyjnoprawnemu -
związanemu z możliwością
określenia korekty finansowej, a
następnie wydania decyzji o
zwrocie dofinansowania, który
jest swoistego rodzaju reżimem
odpowiedzialności
publicznoprawnej.

Powyższy splot okoliczności
publiczno-prywatnych uprawnia do
wniosku, że szkoda będąca podstawą
określenia kwoty do zwrotu
jest instytucją hybrydową i
graniczną, niepoddającą się prostym
kwalifikacjom /.../ Pomimo uznania
przez ustawodawcę, że umowa
o dofinansowanie ma charakter
cywilnoprawny, wprowadzono na
podstawie art. 207 ustawy o
finansach publicznych specjalną
administracyjną procedurę zwrotu
przekazanego dofinansowania ze
środków unijnych. Jednak w
odróżnieniu od ustawy o
finansach publicznych z 2005
r. brak jest wprost wskazania,
że do zwrotu zobowiązuje się
beneficjenta jako stronę umowy” /
Wyrok Wojewódzkiego Sądu
Administracyjnego w Gorzowie
Wielkopolskim z dnia 28 marca
2019 r. I SA/Go 49/19/. To właśnie
we wskazanym orzeczeniu WSA
wskazał, iż „Orzeczenie wydane na
podstawie art. 46 § 1 k.k. ma na
celu nie tyle faktyczne wykonanie
obowiązku zwrotu dofinansowania
ile naprawienie szkody przez
uiszczenie kwot równych kwotom
dofinansowania wykorzystanym
niezgodnie z przeznaczeniem.
Kwota, która została zapłacona
tytułem naprawienia szkody
na podstawie wyroku karnego
przez stronę, powinna zostać
uwzględniona przy rozstrzygnięciu o
wysokości zwrotu dofinansowania.”

Zarzuty wskazane w punktach 29, 31 apelacji, a podnoszące obrazę art. 415 §1 k.p.k. także nie były zasadne. W tym zakresie obrońca nie wykazał aby faktycznie zaistniały przesłanki z art. 415§1 k.p.k., które nakazywałyby sądowi od odstąpienia od zastosowania normy z art. 46§1 k.k. Po stronie skarżącego bowiem istnieje obowiązek precyzyjnego wykazania tych okoliczności, wraz ze wskazaniem konkretnych kwot w stosunku, do których zachodzą przesłanki z art. 415§1 k.p.k. Z pewnością za okoliczność taką nie może zostać uznany fakt, że dana należność- wierzytelność zgłoszona została w postępowaniu upadłościowym przez Województwo (...).

Odnośnie apelacji obrońcy w części odnoszącej się tylko do J. S.. W punktach 32 i 33 apelacji obrońca szczegółowo wymienił te ustalenia faktyczne, które jego zdaniem dokonane zostały z uchybieniem instytucji z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. Także ta część zarzutów apelacyjnych uznać musiała zostać za niezasadna, gdyż w żadnym razie nie zostało wykazane przez skarżącego, że faktycznie doszło do podnoszonych przez niego uchybień. Wręcz przeciwnie, Sąd I instancji dokonał profesjonalnej oceny całości materiału dowodowego zgodnie z regułami z art. 7 k.p.k. Ocena Sądu Okręgowego charakteryzuje się obiektywizmem w przeciwieństwie do stanowiska obrońcy, które z pewnością określić należy jako subiektywne, tj. korespondujące z rolą procesową skarżącego. Skarżący nie wykazał także, aby Sąd I instancji dopuścił się naruszenia normy z art. 410 k.p.k.

Sąd Okręgowy dokonał bowiem oceny wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów, stan faktyczny ustalając w oparciu o określone z nich, którym dał wiarę, odmawiając jednocześnie wiary dowodom przeciwnym. Okoliczność ta wbrew twierdzeniom skarżącego nie stanowi naruszenia dyspozycji art. 410 k.p.k. Zarzut wskazany w punkcie 34 apelacji, w którym skarżący podnosił obrazę art. 193 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. nie był zasadny. W tym zakresie Sąd poczynił częściowe ustalenia, tj. w zakresie, w jakim były konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy i ustalenia te nie wymagały wiedzy specjalnej.

Zarzuty wskazane w punktach 35, 36 i 37 były zasadniczo oparte na identycznej argumentacji, jak odpowiednio zarzuty wskazane w punktach 27, 30 i 31. Uznając zatem za zbędne ponowne przytaczanie stanowiska, które wskazane zostało już przy okazji odniesienia się do zarzutów z punktów 27, 30 i 31 – stwierdzić należy, iż także powyżej wskazane zarzuty były bezzasadne. W całości zaś zastosowanie znajduje stanowisko Sądu Apelacyjnego, które przedstawione zostało w tym zakresie w części odnoszącej się do zarzutów odnośnie oskarżonego J.. Dodać przy tym należy, iż kary jednostkowe, jak też kara łączna, które orzeczone zostały wobec oskarżonego S. nie charakteryzują się rażącą niewspółmiernością, która mogłaby doprowadzić do podważenia stanowiska Sądu Okręgowego w tym zakresie.

***Odnosnie apelacji
prokuratora odnoszącej się do
K. J. (1) i J. S.:***

W punkcie 1 apelacji-
skarżący podnosił zarzut rażącej

niewspółmierności orzeczonych wobec oskarżonych kar jednostkowych oraz kar łącznych. Zarzut ten okazał się oczywiście chybiony. Wbrew bowiem stanowisku oskarżyciela publicznego, Sąd I instancji wymierzył oskarżonym zarówno kary jednostkowe, jak też łączne respektując reguły zawarte w art. 53 i 85a k.k. Stanowisko Sądu Okręgowego uznać należało za profesjonalne i nie budzące najmniejszych zastrzeżeń.

Wbrew zarzutowi wskazanemu przez skarżącego w punkcie 2 apelacji- Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia normy z art. 41§1 i §2 k.k. Sąd Apelacyjny podzielił bowiem pogląd Sądu Okręgowego, iż iż prowadzenie działalności przez oskarżonych nie miało szczególnego znaczenia dla popełniania przestępstwa oszustwa i przestępstw pochodnych. Słusznie także wskazał Sąd meriti, że oskarżeni nie wykorzystali swojej działalności np. do pokrzywdzenia klientów, lecz działali tak samo jak osoba fizyczna przychodząca do banku po pożyczkę. Sam fakt popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 kk nie prowadzi przecież do orzekania zakazu zawierania umów wszelkiego rodzaju. Podzielając także dalszą argumentację w tym zakresie, wskazaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku- Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska prokuratora, które wskazane zostało w punkcie 2 apelacji a rozwinięte w jej uzasadnieniu. W punkcie trzecim apelacji prokurator podnosił zarzut nie zasadnego nie zastosowania przez Sąd I instancji środka karnego z art. 299§7k.k. Sąd Okręgowy odniósł się także do tej kwestii w końcowym fragmencie pisemnego

uzasadnienia. Stanowisko to jest w pełni przekonujące i za zbędne uznać należało ponowne jego przytaczanie. W tej sytuacji wskazać należy, iż zarzut w tym zakresie, który podniesiony został przez prokuratora był niezasadny.

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p><u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>- wyrok w zaskarżonej części,</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>- wobec nie uwzględnienia zarzutów apelacyjnych</p>	
<p><u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>Zwięźle o powodach zmiany</p>	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji

<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia</u>		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
II	Zwolniono oskarżonych od zapłaty kosztów sądowych obciążając nimi Skarb Państwa	
7. PODPIS		
Dorota Radlińska Rafał Kaniok Sławomir Machnio		

<u>1.3. Granice zaskarżenia</u>			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca osk. K. J. (1)		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11.03.2020r.sygn. akt XVIII K 133/15		
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana

1.3. <u>Granice zaskarżenia</u>		
Kolejny numer załącznika	2	
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca osk. J. S.	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11.03.2020r.sygn. akt XVIII K 133/15	
1.3.1. <u>Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	

<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana

1.3. <u>Granice zaskarżenia</u>			
Kolejny numer załącznika	3		
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 11.03.2020r.sygn. akt XVIII K 133/15		
1.3.1. <u>Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. <u>Podniesione zarzuty</u>			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	uchylenie	#	zmiana